

Universitat de Barcelona - Abadia de Montserrat

XII Jornades Universitàries de Cultura Humanista

De tots els temes que un marc tant ampli ofereix, en aquestes Jornades se n'han escollit alguns que permeten de veure com aquest diàleg i aquest conflicte s'han anat desenvolupant des de l'inici de l'Edat Mitjana fins als nostres dies. Per a fer-ho, s'ha volgut abastar un doble camp: el que fa referència a la història política i, en paral·lel, el que fa referència a la història eclesiàstica. Aquests dos camps, profundament interrelacionats a causa d'un entorn caracteritzat sovint per la identificació d'un poble amb la seva religió majoritària, ens permetran de reflexionar sobre la història d'aquesta regió que, d'alguna manera, ha estat tantes vegades l'horitzó polític d'occident, des de les creuades fins a la guerra de Kosovo, passant per la caiguda de Constantinoble, conformant, d'aquesta manera, part de l'imaginari col·lectiu.

La Mediterrània oriental ha estat i és un repte per a Europa, un espai que, de l'Edat Mitjana als nostres dies, resulta tant necessari com problemàtic per entendre la nostra realitat col·lectiva i sobre el qual volem reflexionar en aquesta dotzena edició de les Jornades Universitàries de Cultura Humanista.

Organització:
Abadia de Montserrat i Universitat de Barcelona

Matrícula: 30 €
Es lliurarà diploma acreditatiu

Informació, inscripció i reserves:
Fundació Abadia de Montserrat, 2025
08199 Montserrat
Tel.: 93 877 77 25
Fax: 93 877 77 26
fundacio2025@abmontserrat.cat
www.abadiamontserrat.cat
www.amicsdemontserrat.cat

Lloc: Monestir de Montserrat
Sala de la Façana (2^a. Planta)

Possibilitats d'allotjament a Montserrat
Central de Reserves - Tel.: 93 877 77 01
reserves@larsa-montserrat.com

L'assistència és validable per un crèdit
de lliure elecció de la Universitat de Barcelona

Reale
FUNDACIÓN

2025
FUNDACIÓ ABADIA DE MONTSERRAT, 2025

La Mediterrània Oriental,
entre l'enfrontament
i la col·laboració
De l'edat mitjana fins avui

Abadia de Montserrat,
25 i 26 de març de 2011

Conveni entre la Universitat de Barcelona
i la Fundació Abadia de Montserrat, 2025

La Mediterrània Oriental, entre l'enfrontament i la col·laboració

De l'edat mitjana fins avui

La Mediterrània oriental ha estat al llarg de la història l'escenari que, alhora que ha acollit grans desenvolupaments culturals, ha sofert un gran nombre d'invasions i conflictes. La seva situació, a cavall entre Europa i Àsia n'ha fet un espai de diàleg, de trobada, de convivència, de creació... però també de conflicte, de submissió, de rancors mai no del tot oblidats. Totes dues coses, l'esplendor i la ruïna, el diàleg i el conflicte, s'han alternat durant segles, i encara als nostres dies la tensió apareix una vegada i una altra en aquest àmbit, sense que l'entesa ni el distanciament semblin no tenir mai l'última paraula en un joc etern d'anades i vingudes, d'avanços i retrocessos.

En el període que ens ocupa, la Mediterrània oriental ha vist l'esplendor i l'ocàs de l'Imperi Romà d'Orient, del poder de l'Islam àrab, dels Otomans, l'eclosió dels nacionalismes, els règims socialistes, les guerres balcàniques de l'última part del s. XX; ha vist el desenvolupament i l'opressió dels grecs bizantins, dels armenis, dels àrabs, dels eslaus, dels turcs, en un marc dominat per una base cultural indubtablement comuna, d'arrel bizantina.

Programa

Divendres, 25 de març de 2011

9.30

Presentació de les Jornades
Dr. Joan-Carles Elvira

10.00

Marc geogràfic i històric
Dr. Salvador Claramunt

10.45

Les croades
Dr. Prim Bertran

11.30

Col·loqui

12.15

La penetració eslava
Dr. Salvador Claramunt

13.00-15.00

Descans

15.15

La irrupció de l'Islam
Dr. Xavier Ballestín

16.00

Roma i Constantinoble, dues Esglésies en diàleg i en conflicte. Dels francs als otomans
Dr. Sebastià Janeras

16.45

Taula Rodona

Moderador

G. Gabriel Soler, Monjo de Montserrat. Politòleg

Professorat

P. Joan-Carles Elvira, Prior de Montserrat.
Escola Filosòfica i Teològica de Montserrat

Dr. Salvador Claramunt, Universitat de Barcelona.
Dept. Història Medieval, Paleografia i Diplomàtica

Dr. Prim Bertran, Universitat de Barcelona.

Dept. Història Medieval, Paleografia i Diplomàtica

Dissabte, 26 de març de 2011

9.30

L'Imperi otomà i la monarquia hispànica
Dr. Salvador Claramunt

10.15

Els nacionalismes del s. XIX, un canvi radical a la zona
Dr. Jordi Casassas

11.00

Col·loqui

11.30

La Mediterrània oriental arran de la I Guerra Mundial
Dr. Francesc Veiga

12.15

Del Patriarcat de Constantinoble a les Esglésies nacionals, la dissolució de la unitat
Dra. Ana Yetano

13.00-15.00

Descans

15.15

Conflictes d'idees, discursos i creences entre Occident i Orient. El paper dels mitjans de comunicació
Sr. Lluís Foix

16.00

Taula Rodona

16.45

Conclusió

Dr. Xavier Ballestín, Universitat de Barcelona.
Dept. Història Medieval, Paleografia i Diplomàtica

Dr. Sebastià Janeras, Facultat de Teologia de Catalunya.

Dr. Jordi Casassas, Universitat de Barcelona.
Dept. Història Contemporània

Dr. Francesc Veiga, Universitat Autònoma de Barcelona.
Dept. d'Història Moderna i Contemporània

Dra. Ana Yetano, Universitat Autònoma de Barcelona.
Dept. d'Història Moderna i Contemporània

Sr. Lluís Foix, Periodista especialitzat en política internacional

